

ثواب الاعمال

و

عقاب الاعمال

تأليف

عالم ربّانی شیخ صدوق رحمۃ اللہ علیہ

ترجمہ

ابراہیم محدث بندریگی

ابن بابويه. محمد بن علی. ۳۱۱ - ۳۸۱ ق.
[ثواب الاعمال. فارسی - عربی]
ثواب الاعمال و عقاب الاعمال: تألیف شیخ صدوق
ترجمه ابراهیم محدث بندر ریگی. - قم. اخلاق. ۱۳۷۸.
ص. ۶۷۲

۲۰۰۰۰ ریال: 9 - 3 - 90527 - 964 ISBN ریال

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا

چاپ دوم

۱. ثواب و عقاب. ۲. احادیث اخلاقی -- قرن ۴ ق.
۳. احادیث شیعه -- قرن ۴ ق. الف. محدث. ابراهیم. ۱۳۳۵. - مترجم ب. عنوان
۹۰۴۱ ن الف: ۶ / ۲۲۲۲۲۲۲۲ / ۲۹۷ / ۲۴
کتابخانه ملی ایران ۵۱۵۳ - ۷۸ م

نام کتاب: ثواب الاعمال و عقاب الاعمال

مؤلف: عالم ربانی شیخ صدوق

مترجم: ابراهیم محدث بندر ریگی

ناشر: انتشارات اخلاق

حروفزنی و صفحه آرایی: کاتب

شابک: ۹ - ۳ - ۹۰۵۲۷ - ۹۶۴

نوبت چاپ: چاپ دوم تابستان ۱۳۷۸

چاپ: حافظ

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

کلیه حقوق طبع محفوظ است

انتشارات اخلاق: قم، خیابان انقلاب، روبروی اداره اوقاف و امور خیریه

تلفن: ۷۳۶۹۷۲

ثواب الاعمال

www.KetabFarsi.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أحمد لله الواحد القديم الازلي الذي لا يوصف بحد ولا نهاية ولا تأخذه سنة ولا نوم الذي لا ابتداء لكونه ولا غاية لبقائه الدال على وجوده بخلقه وبأحداث خلقه على أزليته وباشتباههم على أن لا شبه له المستشهد بآياته على قدرته الممتنعة من الصفات ذاته ومن الأبصار رؤيته ومن الأوهام الإحاطة به الذي ليس كمثله شيء وهو السميع البصير.

وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له الذي وعد على طاعته ثوابه وعلى معصيته عقابه وأشهد أن محمدا عبده ورسوله أرسله بكتاب فصله وأحكمه وأيده لا يأتيه الباطل من بين يديه ولا من خلفه تنزيل من حكيم حميد وأشهد أن أمير المؤمنين علي بن أبي طالب والأئمة الطاهرين من ولده حجج الله على خلقه بعد انقضاء وحيه وأشهد أن شيعتهم ومواليهم المتبعين لسنتهم وطريقتهم على صراط مستقيم وأنهم المؤمنون حقا وأن الذين خالفوهم وحادوا عن طريقتهم وتركوا أمرهم ولم يستنوا بسنتهم عن الصراط لناكبون وقد ضلوا السبيل.

أسأل الله أن يثبتنا على دينهم وموالاتهم ومحبتهم وأن لا يزيغ قلوبنا بعد إذ هدانا وأن يهب لنا من لدنه رحمة انه هو الوهاب.

قال الشيخ أبو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي رحمه الله عليه أن الذي دعاني إلى تأليف كتابي هذا ما روى عن النبي ﷺ أنه قال الدال على الخير كفاعله وسميته كتاب ثواب الاعمال وأرجوا أن لا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه

ستایش مخصوص خدای بکتاست؛ آن که همیشه بوده و نخواهد بود؛ اندازه و نهایتی برای او نمی توان تصور کرد؛ هیچ گونه خوابی، حتی خواب سبک ندارد؛ وجود او آغاز و بقای او پایان ندارد؛ با آفریدگانش بر وجود خود، و با ایجاد آنها بر همیشه بودن خود و با شباهت آفریدگانش به یکدیگر بر نداشتن شبیهی برای خود راهنمایی نموده است. نشانه های او گواه قدرت اویند. ذات او توصیف نشده، دیدگان او را ندیده، اندیشه ها ذات او را نیافته اند. کسی که مانند نداشته و شنوا و بیناست.

گواهی می دهم که خدایی، جز خدای یگانه بی شریک نیست؛ کسی که ثواب را برای فرمانبرداریش و کیفر را برای نافرمانیش وعده داده است. و گواهی می دهم که حضرت محمد صلی الله علیه و آله بنده و فرستاده اوست و او را با کتابی روشن، محکم و نیرومند فرستاده است؛ کتابی که به هیچ روی باطل در آن نفوذی ندارد و از جانب خدای عالم و ستوده فرود آمده است.

گواهی می دهم که امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب رضی الله عنه و امامان پاک رضی الله عنهم که فرزندان او هستند، حجت های خدایند بر خلق او بعد از سپری شدن و حبش و گواهی می دهم که پیروان و دوستانشان که دنباله رو مرام و پیرو راه آنهاست در صراط مستقیم هستند و بی گمان فقط آنان مؤمنان حقیقی اند. کسانی که با ایشان مخالفت کرده، از راهشان کناره گیری کرده، با آنان کاری نداشته و به روش آنها عمل

يحرمني الله ثواب ذلك فما أردت بتصنيفه الا الرغبة في ثواب الله وابتغاء مرضاته سبحانه ولا أردت بما تكلفته غير ذلك ولا حول ولا قوة إلا بالله وهو حسبنا ونعم الوكيل.

نکرده‌اند، از راه منحرف شده و راه راست را گم کرده‌اند.

از خداوند می‌خواهم که ما را بر دین، دوستی و محبت آنان پایدار داشته و پس از آن که ما را هدایت کرد، گمراهمان نساخته و با بخشش خود ما را مشمول رحمتش نماید که بی شک فقط او بخشنده است. انگیزه تألیف این کتاب عمل به روایتی از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله است که فرمودند: «راهنمای به خوبی مانند انجام دهنده آن است». نام آن را نیز «ثواب الاعمال» نهادم و امیدوارم خداوند مرا از ثواب آن محروم نسازد؛ که من از این تصنیف، جز ثواب خداوند و رسیدن به رضایت آن ذات منزّه چیزی نخواسته و از تلاش خود غیر از این نمی‌خواهم. هیچ قدرت و نیرویی نیست، جز از خداوند. و او برای ما کافی و وکیل خوبی است^(۱).

ثواب من قال لا إله إلا الله

١- محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي الفقيه مصنف هذا الكتاب قال حدثني أبي رحمه الله قال حدثني سعد بن عبدالله قال حدثني أحمد بن هلال عن أحمد بن صالح عن عيسى بن عبدالله من ولد عمر بن علي عن آبائه عن أبي سعيد الخدري عن النبي ﷺ قال قال الله عز وجل لموسى بن عمران يا موسى لو أن السماوات و عامريهن عندى و الأرضين السبع فى كفة و لا إله إلا الله فى كفة مالت بهن لا إله إلا الله.

٢- أبى رحمه الله قال حدثني سعد بن عبدالله عن أحمد بن محمد بن عيسى عن الحسين بن سيف عن أخيه علي عن أبيه قال حدثني الحجاج بن أرطاة قال حدثني أبو الزبير عن جابر بن عبدالله عن النبي ﷺ قال ألموجبتان من مات يشهد أن لا إله إلا الله دخل الجنة و من مات يشرك بالله دخل النار.

٣- و بهذا الإسناد عن الحسين بن سيف عن أبيه عن عمرو بن شمر عن جابر عن أبى جعفر عليه السلام قال قال رسول الله ﷺ لقتوا موتاكم لا إله إلا الله فانها تهدم الذنوب فقالوا يا رسول الله فمن قال فى صحته فقال ذاك أهدم و أهدم و أهدم. إن لا إله إلا الله أنس المؤمن فى حياته و عند موته و حين يبعث و قال رسول الله ﷺ قال جبرئيل يا محمد لو تراهم حين يبعثون هذا مبيض وجهه ينادى لا إله إلا الله و الله أكبر و هذا مسود وجهه ينادى يا ويلاه يا ثبورا.

٤- و بهذا الإسناد عن الحسين بن سيف عن أبيه عن عمرو بن جميع رفعه إلى النبي ﷺ قال ثمن الجنة لا إله إلا الله.

٥- أبى رحمه الله قال حدثني سعد بن عبدالله عن أحمد بن هلال عن الفضيل بن عبد الوهاب عن إسحاق بن عبدالله عن عبيد الله بن الوليد رفعه قال قال النبي ﷺ من قال لا إله إلا الله غرست له شجرة فى الجنة من ياقوتة حمراء منبتها فى مسك أبيض أحلى من العسل و أشد بياضا من الثلج و أطيب ريحا من المسك فيها ثمار أمثال أئداء الأبقار تفلق عن سبعين حلة.

ثواب گفتن «لا إله إلا الله»

۱- ... پیامبر ﷺ فرمودند: خدای عز و جل به موسی بن عمران فرمودند: ای موسی! براسنی که اگر آسمانها و ساکنان آن که نزد من هستند و زمینهای هفتگانه را در یک کفه گذاشته و «لا إله إلا الله»^(۲) را در کفه دیگری بگذارند، «لا إله إلا الله» سنگینتر از آنها خواهد بود.

۲- ... پیامبر ﷺ فرمودند: دو چیز عامل دو چیز است: کسی که بمبرد در حالی که گواهی می دهد که خدایی جز خدای یگانه نیست، وارد بهشت می شود و کسی که بمبرد در حالی که شریکی برای خداوند می داند، وارد جهنم می شود.

۳- ... رسول خدا ﷺ فرمودند: «لا إله إلا الله» را به مردگان خود تلقین کنید. زیرا گناهان را از بین می برد. گفتند: ای رسول خدا! کسی که آن را در حال سلامتی بگوید، چه حکمی دارد؟ فرمودند: این (ذکر) گناهان را در هر حال از بین می برد و از بین می برد و از بین می برد. براسنی که «لا إله إلا الله» انس مؤمن در زندگی، مرگ و برانگیختن اوست. نیز رسول خدا ﷺ فرمود که جبریل گفت: ای محمد! کاش آنها را به هنگامی که برانگیخته می شوند، می دیدی که یکی با روی سفید می گوید: «لا إله إلا الله» و دیگری با روی سیاه می گوید: «وای بر ما که نابود شدیم».

۴- ... پیامبر ﷺ فرمودند: بنهای بهشت «لا إله إلا الله» است.

۵- ... پیامبر ﷺ فرمودند: کسی که «لا إله إلا الله» بگوید، در بهشت در زمینی که از مشک سفید است، درختی از یاقوت سرخ برای او کاشته می شود که شیرینتر از عسل، سفیدتر از برف و خوشبوتر از مشک است. میوه های آن همانند پستانهای دختران باکره بوده و (آن قدر درخشنده است که) از پشت هفتاد پرده نمایان است.

٦- أبى رحمه الله قال حدثنى سعد بن عبدالله قال حدثنا أحمد بن محمد بن عيسى وإبراهيم بن هاشم والحسن بن على الكوفى عن عمرو بن شمر عن جابر بن يزيد الجعفى عن أبى جعفر عليه السلام قال قال رسول الله ﷺ ليس شىء إلا وله شىء يعدله إلا الله عز وجل فإنه لا يعدله شىء ولا إله إلا الله فإنه لا يعدلها شىء ودمعة من خوف الله فإنه ليس لها مثقال فإن سألت على وجهه لم يرهقه قتر ولا ذلة بعدها أبدا.

٧- وبهذا الإسناد عن جابر عن أبى الطفيل عن على صلوات الله عليه قال ما من عبد مسلم يقول لا إله إلا الله إلا صعدت تخرق كل سقف لا تمر بشىء من سيئاته إلا طلستها حتى تنتهى إلى مثلها من الحسنات فتقف.

٨- حدثنى محمد بن الحسن رضى الله عنه قال حدثنى سعد بن عبدالله عن أحمد بن هلال عن ابن فضال عن أبى حمزة الثمالى قال سمعت أبى جعفر عليه السلام يقول ما من شىء أعظم ثوابا من شهادة أن لا إله إلا الله لأن الله تعالى لا يعدله شىء ولا يشركه فى الأمر أحد.

٩- أبى رحمه الله قال حدثنى سعد بن عبدالله عن أحمد بن أبى عبدالله قال حدثنى أبو عمران العجلي قال حدثنا محمد بن سنان قال حدثنا أبو العلاء الخفاف قال حدثنا عطية العوفى عن أبى سعيد الخدرى قال قال رسول الله ﷺ ما قلت ولا قال القائلون قبلى مثل لا إله إلا الله.

١٠- حدثنى محمد بن على ماجيلويه رضى الله عنه عن على بن إبراهيم عن أبىه عن النوفلى عن السكونى عن أبى عبدالله عليه السلام عن آبائه عليهم السلام قال قال رسول الله ﷺ خير العبادة قول لا إله إلا الله.

١١- حدثنى محمد بن موسى بن المتوكل رضى الله عنه قال حدثنى على بن الحسين السعد آبادى عن أحمد بن أبى عبدالله قال حدثنى أبو عمران العجلي رفعه قال قال رسول الله ﷺ ما من مؤمن يقول لا إله إلا الله إلا محيت ما فى صحيفته من سيئات حتى تنتهى إلى مثلها من حسنات.

۶... امام محمد باقر علیه السلام فرمود که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: هر چیزی هموزنی دارد، مگر خداوند و «لا اله الا الله» که هموزنی ندارند و قطره اشکی از ترس خدا که با هیچ وزنی قابل اندازه گیری نیست و اگر این اشک بر صورت او جاری شود، هیچ گاه نداری و خواری را نخواهد دید.

۷... امیرالمؤمنین علیه السلام فرمودند: هیچ بنده مسلمانی نیست که بگوید «لا اله الا الله»، مگر این که بالا رفته و هر سنتی را می شکافد و به هیچ کدام از گناهان او بر نمی خورد، مگر این که آن را پاک می کند تا این که به خوبیهایی همانند خود برسد و بایستد.

۸... امام باقر علیه السلام فرمودند: ثواب هیچ چیزی بیشتر از گواهی به «لا اله الا الله» نیست. زیرا خداوند همتایی نداشته و در امر خود هیچ کسی با او شریک نیست.

۹... رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: نه من و نه گویندگان قبل از من، همانند «لا اله الا الله» نگفته ایم.

۱۰... امام صادق علیه السلام از پدرانش روایت کرده که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: بهترین عبادت گفتن «لا اله الا الله» است.

۱۱... رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: مؤمنی نیست که بگوید «لا اله الا الله»، مگر این که گناهان کارنامه اش پاک شده و این عمل در کنار خوبیهایی همانند خود قرار می گیرد.

١٢- حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال حدثني محمد بن الحسن الصفار عن البرقي عن الحسين بن سيف عن أخيه علي عن المفضل بن صالح عن عبيد بن زرارة قال قال أبو عبد الله عليه السلام قول لا إله إلا الله ثمن الجنة.

١٣- وبهذا الإسناد عن أحمد عن الحسن بن علي بن يقطين عن محمد بن سنان عن حماد بن عثمان و خلف بن حماد جميعا عن ربيع عن فضيل قال سمعته يقول أكثروا من التهليل والتكبير فإنه ليس شيء أحب إلى الله من التكبير والتهليل.

ثواب من قال لا إله إلا الله مائة مرة

١- أبي رحمه الله قال حدثني سعد بن عبد الله عن أحمد بن أبي عبد الله عن أبيه عن محمد بن أبي عمير عن هشام بن سالم و أبي أيوب قالا قال أبو عبد الله عليه السلام من قال لا إله إلا الله مائة مرة كان أفضل الناس ذلك اليوم عملا إلا من زاد.

٢- أبي رحمه الله قال حدثني سعد بن عبد الله عن أحمد بن محمد بن عيسى عن الحسين بن سيف عن سلام بن غانم عن أبي عبد الله عليه السلام قال ومن قال حين يأوى إلى فراشه لا إله إلا الله مائة مرة بنى الله له بيتا في الجنة ومن استغفر الله حين يأوى إلى فراشه مائة مرة تحاتت ذنوبه كما يسقط ورق الشجر.

ثواب من قال لا إله إلا الله وحده وحده وحده

١- أبي رحمه الله قال حدثنا سعد بن عبد الله عن أحمد بن محمد وإبراهيم بن هاشم والحسن بن علي الكوفي عن الحسين بن سيف عن أخيه علي عن أبيه عن عمرو بن شمر عن جابر بن يزيد الجعفي عن أبي جعفر عليه السلام قال جاء جبرئيل إلى رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم فقال يا محمد طوبى لمن قال من أمتك لا إله إلا الله وحده وحده وحده.

- ۱۲- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: گفتن «لا إله إلا الله» بهای بهشت است.
- ۱۳- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: زیاد بگویید «لا إله إلا الله» و «الله أكبر»^(۳). زیرا خداوند هیچ چیزی را بیش از گفتن «الله أكبر» و «لا إله إلا الله» دوست ندارد.

ثواب گفتن صد بار «لا إله إلا الله»

- ۱- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: عمل کسی که صد بار «لا إله إلا الله» بگوید، برتر از اعمال سایر مردم در آن روز است، مگر عمل کسی که بیش از این گفته باشد.
- ۲- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که وقت رفتن به رختخواب صد بار «لا إله إلا الله» بگوید، خداوند خانه‌ای در بهشت برای او می‌سازد و کسی که هنگام رفتن به رختخواب صد بار از خداوند آمرزش بخواهد، گناهان او می‌ریزد همانگونه که برگ درخت می‌ریزد.

ثواب گفتن لا إله إلا الله و خده و خده و خده

- ۱- ... امام باقر علیه السلام فرمودند: جبرئیل نزد رسول خدا آمد و گفت: اگر شخصی از امت تو «لا إله إلا الله و خده و خده و خده»^(۴) بگوید، خوشبخت خواهد شد.

ثواب من قال لا إله إلا الله مخلصا

- ١- أبى رحمه الله قال حدثنا سعد بن عبدالله عن يعقوب بن يزيد عن محمد بن أبى عمير عن محمد بن حمران عن أبى عبدالله عليه السلام قال من قال لا إله إلا الله مخلصا دخل الجنة وإخلاصه بها أن يحجزه لا إله إلا الله عما حرم الله عز وجل.
- ٢- حدثنى محمد بن موسى بن المتوكل رضى الله عنه قال حدثنى على بن الحسين السعد آبادى عن أحمد بن أبى عبدالله عن الحسن بن محبوب عن أبى جميلة عن جابر عن أبى جعفر عليه السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله أتانى جبرئيل بين الصفا والمروة فقال يا محمد طوبى لمن قال من أمتك لا إله إلا الله مخلصا.
- ٣- أبى رحمه الله قال حدثنى سعد بن عبدالله عن أحمد بن محمد والحسن بن على الكوفى وإبراهيم بن هاشم كلهم عن الحسين بن سيف عن سليمان بن عمرو عن مهاجر أبى الحسن عن زيد بن أرقم عن النبى صلى الله عليه وآله قال من قال لا إله إلا الله مخلصا دخل الجنة وإخلاصه بها أن يحجزه لا إله إلا الله عما حرم الله.
- ٤- وبهذا الإسناد عن سليمان بن عمرو قال حدثنى زيد بن رافع قال حدثنى زر بن حبیش قال سمعت حذيفة يقول لا يزال لا إله إلا الله ترد غضب الرب جل جلاله عن العباد ما كانوا لا يبالون ما انتقص من دنياهم إذا سلم دينهم فإذا كانوا لا يبالون ما انتقص من دينهم إذا سلمت دنياهم ثم قالوها ردت عليهم وقيل كذبتهم ولستم بها صادقين.

ثواب من مد صوته بلا إله إلا الله

- ١- أبى رحمه الله قال حدثنا عبدالله بن جعفر الحميرى قال حدثنى أحمد بن محمد عن الحسين بن سيف عن أخيه على عن أبىه سيف بن عميرة عن الصادق جعفر بن محمد عليه السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله ما من مسلم يقول لا إله إلا الله يرفع بها صوته فيفرغ حتى تتناثر ذنوبه تحت قدميه كما يتناثر ورق الشجر تحتها.
- ٢- أبى رحمه الله قال حدثنا سعد بن عبدالله عن أحمد بن محمد عن الحسين

ثواب گفتن «لا إله إلا الله» با اخلاص

۱- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که با اخلاص «لا إله إلا الله» بگوید، وارد بهشت می شود. و گفتن با اخلاص این است که «لا إله إلا الله» او را از آن چه خدای عز و جل حرام کرده، بازدارد.

۲- ... امام باقر علیه السلام فرمود که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: جبرئیل میان صفا و مروه نزد من آمده و گفت: هرکس از امت تو با اخلاص «لا إله إلا الله» بگوید، وارد بهشت می شود.

۳- ... پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: کسی که با اخلاص «لا إله إلا الله» بگوید، وارد بهشت می شود. و گفتن با اخلاص این است که «لا إله إلا الله» او را از آنچه خداوند حرام کرده باز دارد.

۴- ... حدیثی گفته: «لا إله إلا الله» همیشه خشم خدای بزرگ را از بندگان برمی گرداند؛ البته تا زمانی که به نقص دنیایشان در صورت سلامت دینشان اهمیت ندهند. ولی هنگامی که به نقص دین خود در صورت سلامت دنیایشان اهمیت ندهند و آن را بگویند، آن را به خودشان برگردانده و می گویند: دروغ می گویند و آنچه را می گویند باور ندارند.

ثواب گفتن «لا إله إلا الله» با صدای بلند

۱- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: هیچ مسلمانی بلند نمی گوید «لا إله إلا الله» مگر این که بی درنگ گناهانش زیر پاهایش می ریزند؛ همانگونه که برگهای درخت زیر آن می ریزند.

۲- ... پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: در میان سخنان هیچ سخنی نزد خدای عز و جل دوست داشتنی تر از گفتن «لا إله إلا الله» نیست. و هیچ بنده ای «لا إله إلا الله» نمی گوید.

بن سيف عن سليمان بن عمرو قال حدثني عمران بن أبي عطاء قال حدثني عطاء عن ابن عباس عن النبي ﷺ قال ما من الكلام كلمة أحب إلى الله عز وجل من قول لا إله إلا الله و ما من عبد يقول لا اله الا الله إلا تناثرت ذنوبه تحت قدميه كما يتناثر ورق الشجر تحتها.

٣- وبهذا الإسناد عن الحسين بن سيف عن أخيه علي عن أبيه عن الحسن بن الصباح قال حدثني أنس عن النبي ﷺ قال كل جبار عنيد من أبى أن يقول لا إله إلا الله.

ثواب من قال لا إله إلا الله بشروطها

١- حدثني محمد بن موسى بن المتوكل رضى الله عنه قال حدثني أبو الحسن الأسدي قال حدثني محمد بن الحسين الصوفى عن يوسف بن عقيل عن إسحاق بن راهويه قال لما وافى أبو الحسن الرضا ع نيسابور فأراد أن يرحل منها إلى المأمون اجتمع إليه أصحاب الحديث فقالوا يا بن رسول الله ترحل عنا ولا تحدثنا بحديث نستفيد منه منك وكان قد قعد في العمارية فأطلع رأسه وقال سمعت أبي موسى بن جعفر يقول سمعت أبي جعفر بن محمد يقول سمعت أبي محمد بن علي يقول سمعت أبي علي بن الحسين يقول سمعت أبي الحسين بن علي يقول سمعت أبي أمير المؤمنين علي بن أبي طالب ع يقول سمعت رسول الله ﷺ يقول سمعت جبرئيل ع يقول سمعت الله عز وجل يقول لا إله إلا الله حصنى فمن دخل حصنى أمن من عذابي فلما مرت الراحلة نادى بشروطها وأنا من شروطها.

ثواب من تقبل منه شهادة أن لا إله إلا الله

١- أبي رحمه الله قال حدثني عبد الله بن الحسن المؤدب عن أحمد بن علي الإصبهاني عن إبراهيم بن محمد الثقفي عن محمد بن إسحاق عن أبي هارون العبدى عن أبي سعيد الخدرى قال كان رسول الله ﷺ ذات يوم جالسا وعنده نفر

مگر این که گناهانش زیر پاهایش می ریزند همانگونه که برگهای درخت زیر آن می ریزند.

۳... پیامبر ﷺ فرمودند: منظور از «كُلُّ جَبَّارٍ غَنِيْدٌ: هر متکبر جبار» (که خداوند در قرآن آنان را نکوهش نموده است) کسی است که از گفتن «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» خودداری کند.

ثواب گفتن «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» با شرایط آن

۱-... وقتی که امام رضا علیه السلام به نیشابور رسید؛ به هنگام حرکت به طرف مأمون، محدثان اطراف او را گرفته و گفتند: فرزند رسول خدا! از پیش ما می روی و حدیثی ندی فرمایی که از آن استفاده کنیم! حضرت که در کجاوه نشسته بودند، سر خود را از کجاوه بیرون آورده و فرمودند: از پدرم موسی بن جعفر علیه السلام شنیدم که فرمودند از پدرم جعفر بن محمد علیه السلام شنیدم که فرمودند از پدرم محمد بن علی علیه السلام شنیدم که فرمودند از پدرم علی بن حسین علیه السلام شنیدم که فرمودند از پدرم حسین بن علی علیه السلام شنیدم که فرمودند از پدرم امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام شنیدم که فرمودند از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم شنیدم که فرمودند: شنیدم که جبریل می گفت: از خدای عز و جل شنیدم که فرمودند: «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» پناهگاه من است؛ کسی که وارد پناهگاه من شود از عذاب من ایمن است.

ثواب پذیرفته شدن گواهی به «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»

۱-... روزی رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم در حالی که در میان عده ای از یاران خود که علی بن ابی طالب علیه السلام نیز یکی از آنان بود نشسته بودند، فرمودند: کسی که بگوید «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»، وارد بهشت می شود. دو نفر از یاران او گفتند: ما نیز می گوئیم «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ».

من أصحابه فيهم علي بن أبي طالب عليه السلام إذ قال من قال لا إله إلا الله دخل الجنة فقال رجلان من أصحابه فنحن نقول لا إله إلا الله فقال رسول الله ﷺ إنما تقبل شهادة أن لا إله إلا الله من هذا ومن شيعته الذين أخذ ربنا ميثاقهم فقال الرجلان فنحن نقول لا إله إلا الله فوضع رسول الله ﷺ يده على رأس علي عليه السلام ثم قال علامة ذلك أن لا تحلا عقده ولا تجلسا مجلسه ولا تكذبا حديثه.

ثواب من قال لا إله إلا الله الملك الحق المبين مائة مرة

١- أبي رحمه الله قال حدثني سعد بن عبدالله عن أحمد بن أبي عبدالله عن أبي يوسف عن محمد بن أبي عمير عن مالك بن أعين عن أبي عبدالله عليه السلام قال من قال مائة مرة لا إله إلا الله الملك الحق المبين أعاده الله العزيز الجبار من الفقر وأنس وحشة قبره واستجلب الغنى واستقرع باب الجنة.

ثواب من قال لا إله إلا الله من غير تعجب

١- حدثني محمد بن موسى بن المتوكل رضي الله عنه قال حدثني محمد بن يحيى عن محمد بن أحمد عن محمد بن السري عن علي بن الحكم عن أبي المغفرا عن جابر عن أبي عبدالله عليه السلام قال من قال لا إله إلا الله من غير تعجب خلق الله منها طائرا يرفرف على رأس صاحبها إلى أن تقوم الساعة ويذكر لقائلها.

ثواب من قال في كل يوم أشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له إلهها واحدا أحدا صمدا لم يتخذ صاحبة ولا ولدا

١- أبي رحمه الله قال حدثني سعد بن عبدالله عن أحمد بن محمد عن عبدالرحمن بن أبي نجران عن عبدالعزيز العبدى عن عمر بن يزيد عن أبي عبدالله عليه السلام قال سمعته يقول من قال في كل يوم أشهد أن لا إله إلا الله وحده لا

رسول خدا ﷺ فرمودند: گواهی به «لا اله الا الله» فقط از این (علی بن ابی طالب رضی الله عنه) و شیبعبانشر که پروردگار از آنان پیمان گرفته است، پذیرفته می شود.
 آن دو نفر دوباره گفتند: ما نیز می گوئیم «لا اله الا الله». در این هنگام رسول خدا ﷺ دستش را بر سر علی رضی الله عنه گذاشته و فرمودند: نشانه آن (پیروی از علی بن ابی طالب رضی الله عنه) این است که پیمان او را نشکنید، در جایگاه او ننشینید و سخن او را تکذیب نکنید.

ثواب صد بار گفتن «لا اله الا الله الملک...»

۱-... امام صادق رضی الله عنه فرمودند: کسی که صد بار «لا اله الا الله الملک الحق المبین»^(۵) بگوید، خدای عزیز غالب او را از فقر پناه داده و وحشت قبرش را از بین می برد؛ بی نیازی را به دست آورده و در بهشت را کوییده است.

ثواب گفتن «لا اله الا الله» بدون تعجب

۱-... امام صادق رضی الله عنه فرمودند: کسی که بدون تعجب «لا اله الا الله» بگوید، خداوند پرنده ای از آن می آفریند که تا روز قیامت روی سر گوینده اش بال زده و برایش ذکر می گوید.

ثواب گفتن «اشهد ان لا اله الا الله...»

۱-... امام صادق رضی الله عنه فرمودند: کسی که هر روز بگوید «اشهد ان لا اله الا الله وخذة لا شریک له الهأ واحداً خدأ ضمداً لم يتخذ صاحبة ولا ولداً»^(۶)، خداوند برای او چهل و پنج هزار هزار حسنه نوشته، چهل و پنج هزار هزار گناه او را پاک کرده، چهل و پنج هزار هزار درجه او را بالا می برد؛ خانه ای در

شريك له إلها واحدا أصمدا لم يتخذ صاحبة ولا ولدا كتب الله له خمسة وأربعين ألف حسنة ومحا عنه خمسة وأربعين ألف سيئة ورفع له خمسة وأربعين ألف درجة وكان كمن قرأ القرآن في يومه اثنتي عشرة مرة وبني الله له بيتا في الجنة.

ثواب من قال في كل يوم ثلاثين مرة لا إله إلا الله الحق المبين

١- أبي رحمه الله قال حدثني أحمد بن إدريس عن محمد بن أحمد عن أحمد بن هلال عن محمد بن عيسى الأرمي عن أبي عمران الخراط عن الأوزاعي عن جعفر بن محمد عن أبيه عن آبائه عليهم السلام قال من قال في كل يوم ثلاثين مرة لا إله إلا الله الحق المبين استقبل الغنى واستدبر الفقر وقرع باب الجنة.

ثواب الإكثار من سبحان الله والحمد لله ولا إله إلا الله والله أكبر

١- حدثني الحسين بن أحمد رضي الله عنه قال حدثني أبي عن محمد بن أحمد عن إبراهيم بن إسحاق عن عبدالله بن حماد عن أبي بصير عن أبي عبدالله عليه السلام قال قال رسول الله ﷺ أكثروا من قول سبحان الله والحمد لله ولا إله إلا الله والله أكبر فإنهن يأتين يوم القيامة لهن مقدمات ومؤخرات ومعقبات وهن الباقيات الصالحات.

ثواب من قال في كل يوم خمس عشرة مرة لا إله إلا الله حقا حقا لا إله إلا الله إيمانا وتصديقا لا إله إلا الله عبودية ورقا

١- أبي رحمه الله قال حدثني سعد بن عبدالله عن سلمة بن الخطاب عن محمد بن عيسى الأرمي عن أبي عمران الخراط عن بشر عن الأوزاعي عن جعفر بن محمد عن أبيه عن آبائه عليهم السلام قال من قال في كل يوم خمس عشرة مرة لا إله إلا الله حقا حقا لا إله إلا الله إيمانا وتصديقا لا إله إلا الله عبودية ورقا أقبل الله عليه بوجهه فلم يصرف عنه وجهه حتى يدخل الجنة.

بهشت برای او می‌سازد و مانند کسی است که در آن روز دوازده بار قرآن خوانده باشد.

ثواب گفتن سی بار «لا إله إلا الله...» در هر روز

۱- ... امام باقر علیه السلام از پدرش، از پدرانش روایت کرده که فرمودند: کسی که هر روز سی بار بگوید «لا إله إلا الله الحق المبین»^(۷)، به بی‌نیازی رو آورده، به فقر پشت کرده و در بهشت را کوبیده است.

ثواب زیاد گفتن تسبیحات اربعه

۱- ... امام صادق علیه السلام فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: زیاد بگویید: «سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ»^(۸). زیرا این ذکرها در روز قیامت در حالی می‌آیند که عده‌ای (از فرشتگان) در جلو و عده‌ای دیگر در پشت سر آنها و عده‌ای در پشت سر این گروه (با شکوه و عظمت خاصی) حرکت می‌کنند و اینها باقیات صالحات می‌باشند.

ثواب گفتن «لا إله إلا الله حقاً حقاً»

۱- ... امام صادق علیه السلام از پدرش، از پدرانش علیهم السلام روایت کرده که فرمودند: کسی که در هر روز پانزده بار بگوید «لا إله إلا الله حقاً حقاً. لا إله إلا الله إيماناً و تصديقاً. لا إله إلا الله عبودية و رقاً»^(۹) خداوند به او روی نموده و از او روی نمی‌گرداند تا زمانی که وارد بهشت شود.

ثواب من دعا و ختم بقول ماشاء الله لا حول و لا قوة إلا بالله

١- أبى رحمه الله قال حدثنى سعد بن عبدالله عن سلمة بن الخطاب عن إبراهيم بن محمد عن عمران الزعفرانى عن أبى عبدالله عليه السلام قال ما من رجل دعا فختم بقول ماشاء الله لا حول و لا قوة إلا بالله إلا أجيب حاجته.

ثواب من قال فى كل يوم سبع مرات الحمد لله على كل نعمة كانت أو هى كائنة

١- حدثنى محمد بن الحسن رضى الله عنه قال حدثنى محمد بن الحسن الصفار عن يعقوب بن يزيد عن محمد بن أبى عمير عن محمد بن عمر بن يزيد عن أخيه الحسين بن عمر بن يزيد عن ذكره عن أبى عبدالله عليه السلام قال من قال فى كل يوم سبع مرات الحمد لله على كل نعمة كانت أو هى كائنة فقد أدى شكر ما مضى و شكر ما بقى.

ثواب من شهد أن لا إله إلا الله و أن محمدا رسول الله

١- أبى رحمه الله قال حدثنى سعد بن عبدالله عن أحمد بن هلال عن محمد بن عيسى الأرمنى عن أبى عمران الخراط عن بشر عن الأوزاعى عن جعفر بن محمد عن أبيه عليه السلام قال من شهد أن لا إله إلا الله و لم يشهد أن محمدا رسول الله عليه السلام كتب له عشر حسنات فإن شهد أن محمدا رسول الله كتب له ألفا ألف حسنة.

٢- أبى رحمه الله قال حدثنا سعد بن عبدالله عن أحمد بن محمد بن محمد بن عيسى وإبراهيم بن هاشم و الحسن بن على الكوفى عن الحسين بن سيف عن أبيه عن أبى حازم المدينى عن سهل بن سعد الأنصارى قال سألت رسول الله عليه السلام عن قول الله عز و جل «و ما كُنتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا» قال كتب الله عز و جل كتابا قبل أن يخلق الخلق بألفى عام فى ورق آس أنبتة ثم وضعها على العرش ثم نادى يا أمة محمد إن رحمتى سبقت غضبى أعطيتكم قبل أن تسألونى و غفرت لكم قبل أن

ثواب دعا و تمام کردن آن با «ماشاء الله...»

۱- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی دعا نمی کند و در پایان نمی گوید «ما شاء الله لا حول و لا قوة الا بالله»^(۱۰)، مگر این که حاجتش برآورده شود.

ثواب گفتن «الحمد لله علی...» هفت بار در روز

۱- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: هر کس روزی هفت بار بگوید: «الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ نِعْمَةٍ كَانَتْ أَوْ هِيَ كَائِنَةٌ»^(۱۱)، شکر گذشته ها و آینده ها را بجا آورده است.

ثواب شهادت به یگانگی خدای متعال و رسالت حضرت محمد صلی الله علیه و آله

۱- ... امام صادق علیه السلام فرمود که پدرم فرمودند: کسی که شهادت بدهد خدایی جز خدای یگانه نیست و شهادت ندهد که حضرت محمد صلی الله علیه و آله رسول خداست، ده حسنه برای او نوشته می شود و اگر شهادت بدهد که حضرت محمد صلی الله علیه و آله رسول خداست، دو هزار هزار حسنه برای او نوشته می شود.

۲- ... سهل بن سعید انصاری می گوید: معنای آیه ﴿وَمَا كُنْتُمْ بِجَانِبِ الْطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا﴾^(۱۲) را پرسیدم. حضرت محمد صلی الله علیه و آله فرمودند: خدای عز و جل دو هزار سال پیش از آفرینش موجودات بر روی برگ درخت «مورد» که آن را رویانده بود نوشت، سپس آن را در عرش گذاشت. آنگاه ندا داد: ای امت محمد! برآستی که رحمتم از خشمم من پیشی گرفت؛ قبل از این که بخواهید به شما عطا می کنم و قبل از این که درخواست امرزش کنید شما را می آمرزم. بنابراین، هر کدام از شما که مرا در حالی

تستغفروني فمن لقيني منكم يشهد أن لا إله إلا أنا وأن محمدا عبدي ورسولي
أدخلته الجنة برحمتي.

**ثواب من كبر الله مائة مرة وسبحه مائة مرة وحمده مائة مرة وهلله
مائة مرة**

١- حدثني محمد بن موسى بن المتوكل رضي الله عنه قال حدثني علي
بن الحسين السعدآبادي عن أحمد بن أبي عبدالله البرقي قال حدثنا أبي
عن محمد بن أبي عمير عن مالك بن أنس عن أبي عبدالله عن آبائه عليهم السلام
عن أمير المؤمنين عليه السلام قال جاء الفقراء إلى رسول الله صلى الله عليه وآله فقالوا يا رسول الله
إن للاغنياء ما يعتقون وليس لنا ولهم ما يحجون وليس لنا
ولهم ما يتصدقون به وليس لنا ولهم ما يجاهدون به وليس لنا فقال النبي صلى الله عليه وآله من
كبر الله مائة مرة كان أفضل من عتق مائة رقبة ومن سبح الله مائة مرة كان أفضل من
سياق مائة بدنة ومن حمد الله مائة مرة كان أفضل من حملان مائة فرس في سبيل
الله بسرجهما ولجمها وركبها ومن قال لا إله إلا الله مائة مرة كان أفضل الناس عملاً
في ذلك اليوم إلا من زاد قال فبلغ ذلك الأغنياء فصنعوه قال فعادوا إلى النبي صلى الله عليه وآله
فقالوا يا رسول الله قد بلغ الأغنياء ما قلت فصنعوه قال ذلك فضل الله يؤتيه من يشاء
والله ذو الفضل العظيم.

ثواب من قال سبحان الله والحمد لله ولا إله إلا الله والله أكبر

١- حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال حدثني سعد بن عبدالله عن
أحمد بن محمد عن الحسن بن علي بن فضال عن أبي داود المسترق عن ثعلبة بن
ميمون عن يونس بن يعقوب عن أبي عبدالله عليه السلام قال التفت رسول الله صلى الله عليه وآله إلى
أصحابه فقال اتخذوا جننا فقالوا يا رسول الله أمن عدو قد أظننا فقال لا ولكن من
النار قولوا سبحان الله والحمد لله ولا إله إلا الله والله أكبر.

ملاقات کند که گواهی می دهد به این که خدایی جز من نبوده و محمد بنده و فرستاده من است، با رحمت خود او را وارد بهشت می کنم.

ثواب صدبار تکبیر، تسبیح، تحمید و تهلیل

۱- ... امام صادق از پدرانش علیهم السلام روایت نموده است که امیرالمؤمنین علیه السلام فرمودند: فقرا نزد رسول خدا صلی الله علیه و آله آمده و عرض کردند: ای رسول خدا! ثروتمندان دارایی دارند که بنده آزاد کنند، ولی ما نداریم؛ دارایی دارند که حج بروند، ولی ما نداریم؛ دارایی دارند که صدقه بدهند، ولی ما نداریم؛ دارایی دارند که با آن جهاد کنند، ولی ما نداریم. پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: هرکسی صد بار تکبیر (الله اکبر) بگوید، از آزاد کردن صد بنده بالاتر است؛ و کسی که صدبار تسبیح (سُبْحَانَ اللَّهِ) بگوید، بالاتر از بردن صد شتر به حج است؛ و کسی که صدبار تحمید کند (الْحَمْدُ لِلَّهِ بگوید)، بالاتر از بردن صد اسب با زین، دهنه و رکاب آن در راه خداست؛ و کسی که صد بار «لا إله إلا الله» بگوید، عمل او برتر از عمل سایر مردم است، مگر کسی که بیش از این بگوید. امیرالمؤمنین علیه السلام فرمودند: این خیر به گوش ثروتمندان رسید. آنان هم همین اعمال را انجام دادند. فقرا دوباره خدمت پیامبر صلی الله علیه و آله آمده و عرض کردند: ای رسول خدا! آنچه فرمودی به گوش ثروتمندان رسید، آنان هم آن اعمال را انجام دادند. پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: اینها احسان خداست و به هرکه بخواهد می دهد و احسان خداوند زیاد است.

ثواب تسبیحات اربعه

۱- ... امام صادق علیه السلام فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله به اصحاب رو کرده و فرمودند: سپرهای خود را بردارید. گفتند: ای رسول خدا! برای دشمنی که به ما نزدیک شده است؟ حضرت فرمود: نه. برای مقابله با آتش. بگویند: «سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ» (۱۳).

٢- أبى رحمه الله عن عبد الله بن جعفر الحميرى عن أحمد بن محمد عن محمد بن إسماعيل بن بزيع عن منصور بن يونس عن أبى بصير عن أبى عبد الله عليه السلام قال قال رسول الله ﷺ أكثروا من سبحان الله والحمد لله ولا إله إلا الله والله أكبر فإنهن يأتين يوم القيامة لهن مقدمات ومؤخرات ومعقبات وهن الباقيات الصالحات.

٣- حدثنى محمد بن على ماجيلويه رضى الله عنه عن عمه محمد بن أبى القاسم عن أحمد بن أبى عبد الله قال حدثنا أبى عن محمد بن سنان عن أبى الجارود عن عن أبى جعفر عليه السلام قال قال رسول الله ﷺ من قال سبحان الله غرس الله له بها شجرة فى الجنة ومن قال الحمد لله غرس الله له بها شجرة فى الجنة ومن قال لا إله إلا الله غرس الله له بها شجرة فى الجنة ومن قال الله أكبر غرس الله له بها شجرة فى الجنة فقال رجل من قريش يا رسول الله إن شجرنا فى الجنة لكثير قال نعم ولكن إياكم أن ترسلوا عليها نيرانا فتحرقوها وذلك أن الله عز وجل يقول يا أيها الذين آمنوا أطيعوا الله وأطيعوا الرسول ولا تبطلوا أعمالكم.

٤- وبهذا الإسناد عن أحمد بن أبىه ومحمد بن عيسى عن صفوان بن يحيى عن أبى أيوب الخزاز عن أبى بصير عن أبى عبد الله عليه السلام قال إن رسول الله ﷺ قال لأصحابه ذات يوم رأيتم لو جمعتم ما عندكم من الثياب والأنية ثم وضعتم بعضه على بعض أكنتم ترونه تبلغ السماء قالوا لا يا رسول الله قال ألا أدلكم على شيء أصله فى الأرض وفرعه فى السماء قالوا بلى يا رسول الله قال يقول أحدكم إذا فرغ من صلاته الفريضة سبحان الله والحمد لله ولا إله إلا الله والله أكبر ثلاثين مرة فإن أصلهن فى الأرض وفرعهن فى السماء وهن يدفعن الهدم والحرق والفرق والتردى فى البئر وأكل السبع وميته السوء والبلية التى تنزل من السماء على العبد فى ذلك اليوم وهن الباقيات.

۲- ... امام صادق علیه السلام فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: زیاد بگویند: «سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ» زیرا این ذکرها در روز قیامت (با شکوه و عظمت خاصی) می آیند، بدین گونه که عده‌ای (از فرشتگان) در جلو و عده‌ای در پشت سر آنها و عده‌ای دیگر در پشت سر این گروه حرکت می‌کنند و اینها باقیات صالحات هستند.

۳- ... امام باقر علیه السلام فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: کسی که «سُبْحَانَ اللَّهِ» بگوید، خداوند بخاطر آن درختی در بهشت برای او می‌کارد. و کسی که «الْحَمْدُ لِلَّهِ» بگوید، خداوند بخاطر آن درختی در بهشت برای او می‌کارد. و کسی که «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» بگوید، خداوند بخاطر آن درختی در بهشت برای او می‌کارد. و کسی که «اللَّهُ أَكْبَرُ» بگوید، خداوند بخاطر آن درختی در بهشت برای او می‌کارد. در این جا مردی از قریش عرض کرد: پس در این صورت ما در بهشت درختان فراوانی داریم. حضرت فرمودند: بله. ولی مواظب باشید آتش نفرستید که همه آنها را بسوزاند. زیرا خداوند عز و جل می‌فرماید: «ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از خدا اطاعت کنید. از رسول او نیز اطاعت کنید و اعمال خود را باطل نکنید» (۱۴).

۴- ... امام صادق علیه السلام فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روزی به یاران خود فرمودند: آیا اگر لباسها و ظرفهایتان را جمع کرده و آنها را روی هم بگذارید به آسمان خواهد رسید؟ گفتند: نه. ای رسول خدا! حضرت فرمودند: نمی‌خواهید چیزی به شما بگویم که ریشه‌اش در زمین و شاخه‌اش در آسمان باشد؟ عرض کردند: چرا ای رسول خدا!

حضرت فرمودند: هرکدام از شما بعد از نماز واجبش می‌تواند سی بار بگوید: «سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ» (۱۵). زیرا ریشه این ذکرها در زمین و شاخه‌اش در آسمان است. این ذکرها از زیر آوار ماندن، با آتش سوختن، غرق شدن، افتادن در چاه، طعمه درندگان شدن، مرگ بد و حادثه ناگواری که در آن روز از آسمان فرود می‌آید، جلوگیری می‌کند و این ذکرها باقیات صالحات است.

ثواب من قال سبحان الله وبحمده سبحانه الله العظيم وبحمده

١- أبي رحمه الله قال حدثنا سعد بن عبدالله عن أحمد بن محمد قال حدثنا أبي عن محمد بن أبي عمير عن عبدالله بن سنان عن أبي عبدالله عليه السلام قال من قال سبحان الله وبحمده سبحانه الله العظيم وبحمده كتب الله ثلاثة آلاف حسنة ورفع له ثلاثة آلاف درجة وخلق منها طائرا في الجنة يسبح وكان أجر تسبيحه له.

ثواب من قال سبحان الله من غير تعجب

١- حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال حدثني محمد بن الحسن الصفار عن أحمد بن محمد عن أبيه والحسن بن الحسين اللؤلؤي عن محمد بن سنان عن أبي الجارود عن أبي جعفر عليه السلام قال من قال سبحان الله من غير تعجب خلق الله منها طائرا له لسان وجناحان يسبح الله عنه في المسبحين حتى تقوم الساعة ومثل ذلك الحمد لله ولا إله إلا الله والله أكبر.

ثواب من قال سبحان الله مائة مرة

١- حدثني محمد بن موسى بن المتوكل رضي الله عنه قال حدثني علي بن الحسين السعد آبادي عن أحمد بن أبي عبدالله عن ابن فضال عن يونس بن يعقوب قال قلت لأبي عبدالله عليه السلام من قال سبحان الله مائة مرة كان ممن ذكر الله كثيرا قال نعم.

ثواب من قال الحمد لله كما هو أهله

١- حدثني محمد بن موسى بن المتوكل رضي الله عنه قال حدثني علي بن الحسين السعد آبادي عن أحمد بن أبي عبدالله عن علي بن الحكم عن سيف بن عميرة عن زيد الشحام عن أبي عبدالله عليه السلام قال من قال الحمد لله كما هو أهله شغل كتاب السماء قلت وكيف يشغل كتاب السماء قال يقولون اللهم إنا لا نعلم الغيب فقال فيقول اكتبوها كما قالها عبدي وعلي ثوابها.

ثواب گفتن «سبحان الله و...»

۱- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که بگوید: «سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ»^(۱۶)، خداوند سه هزار حسنه برای او نوشته و سه هزار درجه او را بالا می برد و از این ذکر پرنده ای می آفریند که خدا را تسبیح می کند و پاداش این تسبیح برای او خواهد بود.

ثواب تسبیح بدون تعجب

۱- ... امام باقر علیه السلام فرمودند: کسی که بدون تعجب «سُبْحَانَ اللَّهِ» بگوید، خداوند از این ذکر پرنده ای با دو زبان و دو بال می آفریند که در میان تسبیح کنندگان خداوند تا روز قیامت از جانب او خداوند را تسبیح می کند. «الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ»^(۱۷) نیز همینطور است.

ثواب گفتن صدبار «سبحان الله»

۱- ... یونس بن یعقوب می گوید: از امام صادق علیه السلام پرسیدم: آیا کسی که صد بار «سُبْحَانَ اللَّهِ» بگوید، از کسانی خواهد بود که خداوند را بسیار یاد می کنند؟ فرمود: بله.

ثواب گفتن «الحمد لله كما هو اهله»

۱- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که بگوید «الْحَمْدُ لِلَّهِ كَمَا هُوَ أَهْلُهُ»^(۱۸)، (فرشتگان) نویسندگان آسمانی نمی توانند ثواب آن را بنویسند. عرض کردم: چرا؟ فرمود: چون (ثواب آن را نمی دانند و) عرضه می دارند: خدایا! از غیب آگاهی نداریم. و خداوند می فرماید: هرچه بنده ام می گوید، بنویسید و ثواب آن باشد به عهده من.

ثواب من قال أربع مرات الحمد لله رب العالمين عند الصباح والمساء

١- حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه عن محمد بن الحسن الصفار عن أحمد بن أبي عبدالله عن منصور بن العباس عن سعيد بن جناح قال حدثني أبو مسعر عن أبي عبدالله عليه السلام قال من قال إذا أصبح أربع مرات الحمد لله رب العالمين فقد أدى شكر يومه ومن قالها إذا أمسى فقد أدى شكر ليلته.

ثواب من مجد الله عز وجل

١- أبي رحمه الله قال حدثنا عبدالله بن جعفر الحميري عن أحمد بن محمد عن أبيه عن فضالة بن أيوب عن سيف بن عميرة عن محمد بن مروان عن زرارة قال قلت لأبي جعفر عليه السلام أي الأعمال أحب إلى الله تعالى قال أن يمجد الله.

ثواب من مجد الله بما مجد به نفسه

١- أبي رحمه الله قال حدثني سعد بن عبدالله عن أحمد بن محمد عن ابن فضال عن عبدالله بن بكير عن زرارة بن أعين عن أبي عبدالله عليه السلام قال إن الله يمجد نفسه في كل يوم وليلة ثلاث مرات فمن مجد الله بما مجد به نفسه ثم كان في حال شقوة حول إلى سعادة فقلت له كيف هذا التمجيد قال تقول أنت الله لا إله إلا أنت رب العالمين أنت الله لا إله إلا أنت الرحمن الرحيم أنت الله لا إله إلا أنت العلي الكبير أنت الله لا إله إلا أنت مالك يوم الدين أنت الله لا إله إلا أنت الغفور الرحيم أنت الله لا إله إلا أنت العزيز الحكيم أنت الله لا إله إلا أنت منك بدء كل شيء وإليك يعود أنت الله لا إله إلا أنت لم تزل ولا تزال أنت الله لا إله إلا أنت خالق الخير والشر أنت الله لا إله إلا أنت خالق الجنة والنار أنت الله لا إله إلا أنت الأحد الصمد لم يلد ولم يولد ولم يكن له كفوا أحد أنت الله لا إله إلا أنت الملك القدوس السلام المؤمن المهيمن العزيز الجبار المتكبر سبحان الله عما يشركون أنت الله الخالق الباري المصور لك الأسماء الحسنى يسبح لك ما في السماوات والأرض وأنت العزيز الحكيم أنت الله لا إله إلا أنت الكبير والكبيراء رداؤك.

ثواب چهار بار «الحمد لله رب العالمین» در صبح و شب

۱- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که در صبح چهار بار بگوید: «الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»^(۱۹)، بی تردید شکر آن روز را بجا آورده است و کسی که در شب آن را بگوید شکر آن شب را بجا آورده است.

ثواب تمجید خدا

۱- ... زراره می گوید به امام باقر علیه السلام عرض کردم: خداوند چه عملی را بیشتر دوست دارد؟ فرمودند: تمجید خودش را.

ثواب تمجید خداوند مانند تمجید او

۱- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: خداوند در هر شب و روزی سه بار خود را تمجید می نماید و کسی که خداوند را آن طور که خود، خودش را تمجید می نماید، تمجید کند، اگر بدبخت باشد، خوشبخت می شود. عرض کردم: این تمجید چگونه است؟ فرمود: می گویی: «أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ مَالِكُ يَوْمِ الدِّينِ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ مِنْكَ بَدَأَ كُلُّ شَيْءٍ وَإِلَيْكَ يَعُودُ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ لَمْ تَزَلْ وَلَا تَزَالُ أَنْتَ خَالِقُ الْخَيْرِ وَالشَّرِّ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ خَالِقُ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْأَخَذُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيَّمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ أَنْتَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِيءُ الْمُضَوَّرُ لَكَ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَكَ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْكَبِيرُ وَالْكَبْرِيَاءُ رِدَاؤُكَ»^(۲۰).

ثواب العاقل

١- أبى رحمه الله قال حدثنى أحمد بن إدريس عن محمد بن أحمد عن محمد بن حسان عن أبى محمد الرازى عن الحسين بن يزيد عن إبراهيم أبى بكر بن أبى سمال عن الفضل بن عثمان قال سمعت أبا عبد الله عليه السلام يقول من كان عاقلاً ختم له بالجنة إن شاء الله.

٢- وبهذا الإسناد عن سيف بن عميرة عن إسحاق بن عمار قال قال أبو عبد الله عليه السلام من كان عاقلاً كان له دين ومن كان له دين دخل الجنة.

ثواب عشر خصال

١- حدثنى محمد بن الحسن رضى الله عنه قال حدثنى محمد بن الحسن الصفار عن العباس بن معروف عن سعدان بن مسلم واسمه عبدالرحمن بن مسلم عن الفضيل بن يسار عن أبى جعفر عليه السلام قال قال عشر من لقى الله بهن دخل الجنة شهادة أن لا إله إلا الله وأن محمداً رسول الله والإقرار بما جاء به من عند الله عز وجل وإقام الصلاة وإيتاء الزكاة وصوم شهر رمضان وحج البيت والولاية لأولياء الله والبراءة عن أعداء الله واجتناب كل مسكر.

ثواب من أقر لله بالربوبية ولمحمد عليه السلام بالنبوة ولعلى بالإمامة وأدى ما افترض عليه

١- حدثنى محمد بن موسى بن المتوكل رضى الله عنه قال حدثنى محمد بن جعفر الأسدى قال حدثنى موسى بن عمران عن الحسين بن يزيد عن محمد بن سنان عن المفضل بن عمر قال قال أبو عبد الله عليه السلام إن الله تعالى ضمن للمؤمن ضمناً قال قلت وما هو قال ضمن له إن هو أقر له بالربوبية ولمحمد عليه السلام بالنبوة ولعلى عليه السلام بالإمامة وأدى ما افترض عليه أن يسكنه فى جواره ولم يحتجب عنه قال قلت فهذه والله الكرامة التى لا يشبهها كرامة الأدميين قال ثم قال أبو عبد الله عليه السلام

ثواب عاقل

- ۱-... امام صادق علیه السلام فرمودند: پایان کار عاقل بهشت است؛ اگر خدا بخواهد.
- ۲-... امام صادق علیه السلام فرمودند: عاقل دین دارد و کسی که دین داشته باشد، وارد بهشت می شود.

ثواب ده خصلت

- ۱-... امام باقر علیه السلام فرمودند: ده چیز است که اگر کسی خداوند را با آنها ملاقات کند، وارد بهشت می شود: گواهی به این که خدایی جز خدای یگانه نیست و حضرت محمد صلی الله علیه و آله رسول خداست، اقرار به آنچه از جانب خدای عز و جل آورده است، برپایی نماز، پرداخت زکات، روزه ماه رمضان، حج خانه خدا، دوستی دوستان خدا، بیزاری از دشمنان خدا و دوری از تمام مستکننده ها.

ثواب اقرار به وجود خدا، پیامبری حضرت محمد صلی الله علیه و آله ، امامت علی علیه السلام و انجام واجبات

- ۱-... منضل بن عمر می گوید: امام صادق علیه السلام فرمودند: برآستی که خداوند چیزی را برای مؤمن تضمین نموده است. عرض کردم: چه چیزی را؟ فرمودند: خداوند ضمانت کرده است که اگر به پروردگاری او و پیامبری حضرت محمد صلی الله علیه و آله و امامت حضرت علی علیه السلام اقرار کند و آنچه را بر او واجب شده انجام دهد، او را در کنار خود ساکن گردانیده و خود را از او نپوشاند. می گوید: عرض کردم: این بخشش و کرامت شبیه کرامت و بخشش آدمیان نیست. سپس می گوید: امام صادق علیه السلام

اعملوا قليلاً تنعموا كثيراً.

ثواب من قال بسم الله عند دخول الخلاء

١- أبى رحمه الله قال حدثنى على بن إبراهيم عن النوفلى عن السكونى عن جعفر بن محمد عن أبىه عن أبائه عليه السلام قال قال أمير المؤمنين عليه السلام إذا تكشف أحدكم لبول أو غير ذلك فليقل بسم الله فإن الشيطان يفض بصره عنه حتى يفرغ.

ثواب من ذكر اسم الله عز وجل على وضوئه

١- حدثنى جعفر بن محمد بن مسرور رضى الله عنه قال حدثنى الحسين بن محمد بن عامر عن عمه عبدالله بن عامر عن محمد بن إسماعيل عن على بن الحكم عن داود العجلي عن أبى بصير عن أبى عبدالله عليه السلام قال من توضأ فذكر اسم الله طهر جميع جسده وكان الوضوء إلى الوضوء كفارة لما بينهما من الذنوب ومن لم يسم لم يطهر من جسده إلا ما أصابه الماء.

٢- حدثنى محمد بن الحسن رضى الله عنه قال حدثنى محمد بن الحسن الصفار عن معاوية بن حكيم عن عبدالله بن المغيرة عن عبدالله بن مسكان عن أبى عبدالله عليه السلام قال من ذكر الله على وضوئه فكأنما اغتسل.

ثواب من توضأ مثل وضوء أمير المؤمنين عليه السلام وقال مثل قوله

١- حدثنى محمد بن الحسن رضى الله عنه قال حدثنى محمد بن الحسن الصفار عن على بن حسان الواسطى عن عمه عبدالرحمن بن كثير الهاشمى مولى محمد بن على عن أبى عبدالله عليه السلام قال بينا أمير المؤمنين عليه السلام ذات يوم جالساً مع ابن الحنفية إذ قال يا محمد اثنى بإناء من ماء أتوضأ للصلاة فاتاه محمد بإناء فأكفأ بيده اليمنى على يده اليسرى ثم قال بسم الله والحمد لله الذى جعل الماء طهوراً ولم يجعله نجساً قال ثم استنجى فقال اللهم حصن فرجى وأعفه واستر عورتى

فرمودند: عمل اندکی انجام دهید و به نعمت فراوانی برسید.

ثواب «بسم الله» گفتن هنگام ورود به مستراح

۱- ... امام صادق علیه السلام از پدرانش علیهم السلام از امیرالمؤمنین روایت می نماید که فرمودند: هنگامی که برای ادرار کردن یا غیر آن برهنه شدید، «بِسْمِ اللَّهِ» بگویید. زیرا در این صورت، شیطان به شما نگاه نمی کند تا کارتان تمام شود.

ثواب بردن نام خدا به هنگام وضو

۱- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که هنگام وضو نام خدا را ببرد، تمام بدنش پاک می شود و این کار کفاره گناهان بین دو وضو خواهد بود. و کسی که نام خدا را نبرد، فقط آن مقدار از بدنش که آب به آن می رسد پاک می شود.

۲- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که هنگام وضو نام خدا را بر زبان جاری کند، گویا غسل کرده است.

ثواب وضو گرفتن مانند امیرالمؤمنین علیه السلام

۱- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: روزی امیرالمؤمنین علیه السلام با (محمد) ابن حنفیه نشسته بود. از او خواست تا ظرف آبی جهت وضو برایش بیاورد. محمد نیز چنین کرد. پس از آماده شدن آب، آن حضرت علیه السلام با دست راست آب را بر روی دست چپ ریخت. سپس فرمود: «بِسْمِ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ الْمَاءَ طَهُورًا وَلَمْ يَجْعَلْهُ نَجَسًا»^(۲۱). پس از آن محل مدفوع را شست. آنگاه گفت: «اللَّهُمَّ خَصِّنْ فَرْجِي وَاعْفُ عَنِّي وَاشْرُ عَوْرَتِي وَخَرِّفْنِي عَلَى النَّارِ»^(۲۲). سپس آب در دهان گردانید. آنگاه گفت: «اللَّهُمَّ لَقِّنِي

و حرمنى على النار قال ثم تمضمض فقال اللهم لقنى حجتى يوم ألقاك وأطلق لسانى بذكرك ثم استنشق فقال اللهم لا تحرم على ریح الجنة واجعلنى ممن يشم ريحها وروحها وريحانها وطيها قال ثم غسل وجهه فقال اللهم بيض وجهى يوم تسود فيه الوجوه ولا تسود وجهى يوم تبيض فيه الوجوه ثم غسل يده اليمنى فقال اللهم أعطنى كتابى بيمينى والخلد فى الجنان بيسارى وحاسبنى حساباً يسيراً ثم غسل يده اليسرى فقال اللهم لا تعطنى كتابى بشمالى ولا من وراء ظهري ولا تجعلها مغلولة إلى عنقى وأعوذ بك من مقطعات النيران ثم مسح رأسه فقال اللهم غشنى برحمتك وبركاتك وعفوك قال ثم مسح رجليه فقال اللهم ثبتنى على الصراط يوم تزل فيه الأقدام واجعل سعياً فيما يرضيك عنى يا أرحم الراحمين ثم رفع رأسه فنظر إلى محمد فقال يا محمد من توضأ مثل وضوئى وقال مثل قولى خلق الله عز وجل من كل قطرة ملكاً يقدهه ويسبحه ويكبره ويكتب الله تعالى له ثواب ذلك إلى يوم القيامة.

ثواب التمندل وترك التمندل بعد الوضوء

١- أبى رحمه الله قال حدثنا سعد بن عبدالله عن سلمة بن الخطاب عن إبراهيم بن محمد الثقفى عن على بن معلى عن إبراهيم بن محمد بن حمران عن أبيه عن أبى عبدالله عليه السلام قال من توضأ وتمندل كتبت له حسنة ومن توضأ ولم يتمندل حتى يجف وضوؤه كتبت له ثلاثون حسنة.

ثواب الوضوء لصلاة المغرب والغداة

١- حدثنى محمد بن الحسن رضى الله عنه قال حدثنى محمد بن الحسن الصفار عن إبراهيم بن هاشم عن عمرو بن عثمان عن صباح الحذاء عن سماعة بن مهران قال قال أبو الحسن موسى عليه السلام من توضأ للمغرب كان وضوؤه ذلك كفارة لما مضى من ذنوبه فى نهاره ما خلا الكبائر ومن توضأ لصلاة الصبح كان وضوؤه ذلك

خَجْتَنِي يَوْمَ الْقَاكِ وَاطْلُقْ لِسَانِي بِذِكْرِكَ»^(۲۳). سپس آب را در بینی بالا برد. انگاه گفت: «اللَّهُمَّ لَا تُحَرِّم عَلَيَّ رِيحَ الْجَنَّةِ وَاجْعَلْنِي مِمَّنْ يَشْمُ رِيحَهَا وَرُوحَهَا وَرِيحَانَهَا وَطِينَهَا»^(۲۴). راوی می گوید: سپس صورتش را شسته و گفت: «اللَّهُمَّ بَيِّضْ وَجْهِي يَوْمَ تَسْوَدُ فِيهِ الْوُجُوهُ وَلَا تَسْوَدْ وَجْهِي يَوْمَ تَبْيَضُ فِيهِ الْوُجُوهُ»^(۲۵). سپس دست راستش را شسته و گفت: «اللَّهُمَّ اغْطِنِي كِتَابِي بِيَمِينِي وَالْخُلْدَ فِي الْجَنَانِ بِسَارِي وَحَاسِبِي جَسَاباً يَسِيراً»^(۲۶). انگاه دست چپش را شسته و گفت: «اللَّهُمَّ لَا تُغْطِنِي كِتَابِي بِشِمَالِي وَلَا مِنْ وَرَاءِ ظَهْرِي وَلَا تُجْعَلْهَا مَغْلُولَةً إِلَى عُنُقِي وَاعْوِذْ بِكَ مِنْ مَقْطَعَاتِ النَّيْرَانِ»^(۲۷). انگاه سر خود را مسح کرده و گفت: «اللَّهُمَّ غَشِّبْنِي بِرِخْمَتِكَ وَبِرِكَاتِكَ وَغُفْوِكَ»^(۲۸). انگاه پاهایش را مسح کرده و گفت: «اللَّهُمَّ نَبِّشْنِي عَلَى الضَّرَاطِ يَوْمَ تَزُلُ فِيهِ الْأَقْدَامُ وَاجْعَلْ سَغِييَ فِي مَا يُرْضِيكَ عَنِّي يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ»^(۲۹). انگاه رو به محمد حننیه کرده و فرمود: ای محمد! کسی که مانند من وضو گرفته و این سخنان را بگوید، خدای عز و جل از هر قطره‌ای فرشته‌ای می آفریند که خداوند را تا روز قیامت تقدیس و تسبیح و تکبیر می گوید و خدای متعال ثواب آن را برای او می نویسد.

ثواب خشک کردن آب وضو با حوله و ترک آن

۱-... امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که وضو بگیرد و با حوله خشک کند، یک حسنه برای او نوشته می شود و کسی که وضو بگیرد و صبر کند تا دست و رویش خود خشک شوند، سی حسنه برای او نوشته می شود.

ثواب وضوی نماز مغرب و صبح

۱-... امام کاظم علیه السلام فرمودند: کسی که برای نماز مغرب وضو بگیرد و وضویش کفاره گناهان روز گذشته اوست؛ البته باستثنای گناهان کبیره. و کسی که برای نماز صبح وضو بگیرد، وضوی او کفاره گناهان شب گذشته اوست؛ البته باستثنای گناهان کبیره.

كفارة لما مضى من ذنوبه في ليله ما خلا الكبائر.

ثواب فتح العيون عند الوضوء

١- حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال حدثني محمد بن الحسن الصفار عن العباس بن معروف عن أبي همام عن محمد بن سعيد بن غزوان عن السكوني عن ابن جريح عن عطاء عن ابن عباس قال قال رسول الله ﷺ افتحوا عيونكم عند الوضوء لعلها لا ترى نار جهنم.

ثواب تجديد الوضوء

١- حدثني محمد بن علي ماجيلويه رضي الله عنه عن محمد بن يحيى العطار عن محمد بن أحمد بن يحيى عن علي بن أبي الصقر عن أبي قتاده عن الرضا عليه السلام قال تجديد الوضوء لصلاة العشاء يمحو لا والله وبلى والله.

٢- حدثني محمد بن موسى رضي الله عنه قال حدثني علي بن الحسين السعدآبادي عن أحمد بن أبي عبدالله البرقي عن أبيه عن محمد بن سنان عن المفضل بن عمر عن أبي عبدالله عليه السلام قال من جدد وضوءه لغير صلاة جدد الله توبته من غير استغفار.

ثواب السواك

١- أبي رحمه الله قال حدثنا أحمد بن إدريس قال حدثني محمد بن أحمد قال حدثني إبراهيم بن إسحاق عن محمد بن عيسى عن عبيدالله الدهقان عن درست بن أبي منصور عن عبدالله بن سنان عن أبي عبدالله عليه السلام قال في السواك اثنتا عشرة خصلة هو من السنة ومطهرة للضم ومجلاة للبصر ويرضى الرحمن وبيض الأسنان ويذهب بالحفر ويشد اللثة ويشهي الطعام ويذهب بالبلغم ويزيد في الحفظ ويضاعف الحسنات وتفرح به الملائكة.

ثواب بازگذاشتن چشمان بهنگام وضو

۱- ... رسول خدا ﷺ فرمودند: هنگام وضو چشمهایتان را باز نگهدارید؛ شاید آتش جهنم را نبیند.

ثواب تجدید وضو

۱- ... امام رضا علیه السلام فرمودند: تجدید وضو برای نماز عشا (گناه قَسَم) «نه به خدا» و «بله به خدا» را محو می کند.

۲- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که برای غیر نماز وضوی خود را تجدید کند، خداوند هم بدون استغفار توبه او را تجدید می کند.

ثواب مسواک کردن

۱- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: مسواک کردن دوازده خاصیت دارد: سنت پیغمبر است؛ پاک کننده دهان و روشن کننده چشم است؛ خداوند را راضی می کند؛ دندانها را سفید می کند؛ از فاسد شدن دندان جلوگیری می کند؛ لثه را محکم می کند؛ میل غذا می آورد؛ بلغم را از بین می برد؛ حافظه را افزایش می دهد؛ حسنه را دو برابر می کند و فرشتگان از آن خوشحال می شوند.

- ٢- حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال حدثني محمد بن الحسن الصفار عن أحمد بن الحسن بن علي بن فضال عن عمرو بن سعيد المدائني عن مصدق بن صدقة عن عمار الساباطي عن أبي عبد الله عليه السلام قال قال أبو جعفر عليه السلام لو يعلم الناس ما في السواك لأباتوه معهم في لحاف.
- ٣- أبي رحمه الله عن عبد الله بن جعفر عن محمد بن الحسين بن أبي الخطاب عن صفوان بن يحيى عن إبراهيم بن أبي البلاد عن أبيه يحيى أبي البلاد عن أبي جعفر عليه السلام قال السواك يذهب بالبلغم ويزيد في العقل.

ثواب من رديقه تعظيما لحق المسجد

- ١- أبي رحمه الله قال حدثنا عبد الله بن جعفر الحميري عن السندي بن محمد عن محمد بن سنان عن طلحة بن زيد عن جعفر بن محمد عن أبيه عليه السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم من رديقه تعظيما لحق المسجد جعل الله ريقه صحة في بدنه و عوفى من بلوى في جسده.
- ٢- أبي رحمه الله عن عبد الله بن جعفر عن أحمد بن محمد عن محمد بن حسان عن أبيه عن عبد الله بن سنان عن أبي عبد الله عليه السلام قال من تنخع في مسجد ثم ردها في جوفه لم تمر بداء إلا أبرأته.

ثواب من تطهر ثم أوى إلى فراشه

- ١- أبي رحمه الله قال حدثني محمد بن يحيى عن محمد بن أحمد عن السندي بن الربيع عن محمد بن كردوس عن أبي عبد الله عليه السلام قال من تطهر ثم أوى إلى فراشه بات و فراشه كمسجده.

- ۲- ... امام صادق علیه السلام روایت می نماید که امام باقر علیه السلام فرمودند: اگر مردم فواید مسواک کردن را می دانستند، با آن در رختخواب می خوابیدند.
- ۳- ... امام باقر علیه السلام فرمودند: مسواک کردن بلغم را از بین برده و عقل را زیاد می کند.

ثواب فرو بردن آب دهان با احترام مسجد

- ۱- ... امام صادق علیه السلام از پدرش علیه السلام روایت می نماید که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: کسی که به احترام مسجد آب دهان خود را فرو برد، خداوند آب دهانش را عامل سلامتی بدنش گردانیده و به بدن او آسیبی نخواهد رسید.
- ۲- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که خلط خود را فرو برد و آن را در مسجد نریزد، به دردی نمی رسد، مگر این که آن را درمان می کند.

ثواب با وضو خوابیدن

- ۱- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که با وضو به رختخواب برود، در حالی می خوابد که رختخواب او عبادتگاه اوست.

ثواب المبالغة في المضمضة والاستنشاق

١- حدثني محمد بن علي ماجيلويه رضي الله عنه قال حدثني علي بن إبراهيم بن هاشم عن أبيه عن النوفلي عن السكوني عن جعفر بن محمد عن أبيه عن آبائه صلوات الله عليهم قال قال رسول الله ﷺ ليبالغ أحدكم في المضمضة والاستنشاق فإنه غفران لكم ومنفرة للشيطان.

ثواب دخول الحمام بمئزر

١- حدثني علي بن أحمد رضي الله عنه عن أبيه عن جده أحمد بن أبي عبد الله عن أبيه محمد بن خالد عن محمد بن سنان عن المفضل بن عمر عن الصادق عليه السلام قال من دخل الحمام بمئزر ستره الله بستره.

ثواب من غض طرفه عن النظر إلى عورة أخيه

١- حدثني محمد بن علي ماجيلويه رضي الله عنه قال حدثني محمد بن أبي القاسم عن أحمد بن محمد بن خالد عن محمد بن علي الأنصاري عن عبد الله بن محمد عن عبد الله بن سنان عن الصادق عليه السلام قال من دخل الحمام فغض طرفه عن النظر إلى عورة أخيه آمنه الله من الحميم يوم القيامة.

ثواب غسل الرأس بالخطمي

١- حدثني أحمد بن محمد بن يحيى العطار رضي الله عنه عن أبيه عن محمد بن أحمد عن موسى بن عمر عن محمد بن سنان عن أبي سعيد القمطاط عن عمر بن يزيد عن أبي عبد الله عليه السلام قال غسل الرأس بالخطمي أمان من الصداع وبراءة من الفقر و ظهور للرأس من الحزازة.

٢- حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال حدثني محمد بن الحسن الصفار عن محمد بن عيسى عن أبي أيوب المدني عن ابن أبي عمير عن سفيان بن

ثواب مضمضه و استنشاق زیاد

۱- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: زیاد مضمضه و استنشاق کنید، چون باعث آمرزش شما و رمیدن شیطان می شود.

ثواب با لنگ وارد حمام شدن

۱- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که با لنگ به حمام برود، خداوند با پوشش خود او را می پوشاند.

ثواب نگاه نکردن به عورت برادر دینی

۱- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: هرکس که به حمام برود و به عورت برادر مؤمنش نگاه نکند، خداوند در روز قیامت او را از آب جوش جهنم ایمن می کند.

ثواب شستن سر با خطمی

۱- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: شستن سر با خطمی، ایمنی از سردرد و بیزاری از فقر است و سر را از شوره پاک می کند.

۲- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: شستن سر با خطمی فقر را از بسین برده، روزی را افزایش می دهد و تبعوید (جلوگیری امراض و بلاها) است.

السمط عن أبي عبد الله عليه السلام قال غسل الرأس بالخطمي ينفي الفقر و يزيد في الرزق و قال هو نشرة.

٣- و بهذا الإسناد عن محمد بن عيسى عن محمد بن إسماعيل عن منصور بن يونس بزرج قال سمعت أبا الحسن عليه السلام يقول غسل الرأس بالخطمي يجلب الرزق جلبا.

ثواب غسل الرأس بورق السدر

١- أبي رحمه الله قال حدثني علي بن إبراهيم عن أبيه عن محمد بن أبي عمير عن زيد النرسي عن بعض أصحابه قال سمعت أبا عبد الله عليه السلام يقول كان رسول الله صلى الله عليه وآله يغسل رأسه بالسدر و يقول اغسلوا رؤوسكم بورق السدر فإنه قدسه كل ملك مقرب و كل نبي مرسل و من غسل رأسه بورق السدر صرف الله عنه وسوسة الشيطان سبعين يوما و من صرف الله عنه وسوسة الشيطان سبعين يوما لم يعص و من لم يعص دخل الجنة.

٢- أبي رحمه الله قال حدثنا سعد بن عبد الله عن محمد بن عيسى عن النوفلي عن عيسى بن عبد الله العلوي عن أبيه عن جده أن رسول الله صلى الله عليه وآله اغتتم فأمره جبرئيل عليه السلام أن يغسل رأسه بالسدر.

ثواب المختضب

١- حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال حدثني محمد بن الحسن الصفار قال حدثني إبراهيم بن هاشم عن محمد بن علي الأنصاري عن عيسى بن عبد الله بن محمد بن عمر بن علي بن أبي طالب عن أبيه عن جده قال بلغ رسول الله صلى الله عليه وآله أن قوما من أصحابه صفروا لحاهم فقال هذا خضاب الإسلام إني لأحب أن أراهم قال علي عليه السلام فمررت بهم وأخبرتهم فأتوه فلما رأهم قال هذا خضاب الإسلام قال فلما سمعوا ذلك منه رغبوا فأقتنوا قال فلما بلغ ذلك

۳- ... امام کاظم علیه السلام فرمودند: شستن سر با خطمی عامل بسیار خوبی برای آوردن روزی است.

توابع شستن سر با سدر

۱- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: رسول خدا صلی الله علیه و آله سرش را با سدر می شستند و می فرمودند: سرهایتان را با برگ سدر بشوید، زیرا تمام فرشتگان مقرب و همه پیامبرانی که آمده اند، آن را تقدیس کرده اند. و کسی که سرش را با برگ سدر بشوید، خداوند هفتاد روز وسوسه شیطان را از او دور می کند. و کسی که خداوند وسوسه شیطان را هفتاد روز از او دور کند، گناه نمی کند و کسی که گناه نکند، به بهشت می رود.

۲- ... «عبسی بن عبدالله علوی» از پدرش، از پدر بزرگش روایت می کند: هنگامی که رسول خدا صلی الله علیه و آله غمگین شد، جبرئیل به او گفت که سرش را با سدر بشوید.

توابع خضاب^(۳۰) کردن

۱- ... به رسول خدا صلی الله علیه و آله خبر رسید که عده ای از یارانش موی صورت خود را با رنگ زرد خضاب نموده اند. حضرت فرمودند: این خضاب اسلام است و من دوست دارم آنها را ببینم. امیرالمؤمنین علیه السلام می فرمایند: پیش آنها رفته و آنها را از فرمایش پیامبر صلی الله علیه و آله آگاه ساختم. آنان نیز نزد او آمدند. هنگامی که پیامبر صلی الله علیه و آله آنها را دیدند، فرمودند: این خضاب اسلام است. امیرالمؤمنین علیه السلام فرمودند: هنگامی که آنان این مطلب را شنیدند، بیشتر راغب شده و به ریشهای خود رنگ قرمز سبز

رسول الله ﷺ قال هذا خضاب الإيمان إنى لأحب أن أراهم قال على ﷺ
فمررت بهم و أخبرتهم فأتوه فلما رأهم قال هذا خضاب الإيمان فلما سمعوا ذلك
منه بقوا عليه حتى ماتوا.

٢- أبى رحمه الله قال حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنا أحمد بن الحسين عن
أبيه عن ظريف بن ناصح عن عمرو بن خليفة العبدى عن المثنى اليمانى قال قال
رسول الله ﷺ أحب خضابكم إلى الله الحالك.

٣- حدثنى أحمد بن محمد بن يحيى رضى الله عنه عن أبىه عن محمد بن
أحمد عن إبراهيم بن إسحاق عن محمد بن على البغدادى عن عبدالله بن المبارك
عن عبدالله بن زيد رفع الحديث قال قال رسول الله ﷺ درهم فى الخضاب أفضل
من نفقة ألف درهم فى سبيل الله وفيه أربع عشرة خصلة يطرد الريح من الأذنين
ويجلو الغشاوة عن البصر ويلين الخياشم و يطيب النكهة و يشد اللثة و يذهب
بالصنان و يقل و سوسة الشيطان و تفرح به الملائكة و يستبشر به المؤمن و يغيظ به
الكافر و هى زينة و طيب و براءة له فى قبره و يستحى منه منكر و نكير.

٤ - و بهذا الإسناد عن إبراهيم بن إسحاق عن إسحاق بن إسماعيل الصوفى
عن العباس بن أبى العباس عن عبدوس بن إبراهيم البغدادى رفع الحديث إلى
أبى عبدالله ﷺ قال الحناء يذهب بالسهك و يزيد فى ماء الوجه و يطيب النكهة
و يحسن الولد و قال و من أطفى فتدلك بالحناء من قرنه إلى قدمه نفى عنه الفقر.

٥- حدثنى محمد بن على ماجيلويه رضى الله عنه عن عمه محمد بن أبى القاسم
عن أحمد بن أبى عبدالله عن منصور بن العباس عن سعيد بن جناح عن سليمان بن
جعفر الجعفرى عن أبى الحسن ﷺ قال الخضاب بالسواد زينة للنساء مكتبة للعدو.

٦- أبى رحمه الله قال حدثنى سعد بن عبدالله قال حدثنى أحمد بن أبى عبدالله
عن أبىه عن الحسن بن موسى قال سمعت أبا الحسن ﷺ يقول قال رسول الله ﷺ
من أطفى و اختضب بالحناء آمنه الله من ثلاث خصال الجذام و البرص و الأكلة إلى
طلية مثلها.

زدند. وقتی خبر به رسول خدا ﷺ رسید، فرمودند: این خضابِ ایمان است. دوست دارم آنها را ببینم. امیرالمؤمنین علیه السلام فرمودند: من آنها را دیده و ایشان را از این مطلب آگاه ساختم. آنها نیز حضور پیامبر شرفیاب شدند. هنگامی که آنها را دیدند، فرمودند: این خضابِ ایمان است. آنان با شنیدن این مطلب تا آخر عمر این کار را ادامه دادند.

۲- ... رسول خدا ﷺ فرمودند: محبوبترین خضابها نزد خداوند سیاه سیر است.

۳- ... رسول خدا ﷺ فرمودند: یک درهم خرج کردن برای خضاب بالاتر از خرج کردن هزار درهم در راه خداست و چهارده خاصیت دارد: باد گوشها را دفع می‌کند، دید چشم را بهتر می‌کند، بیخ بینی را نرم می‌کند، دهان را خوشبو می‌نماید، لثه را محکم می‌گرداند، بوی بد زیر بغل را از بین می‌برد، وسوسه شیطان را کم می‌کند، باعث خوشحالی فرشتگان، سرور مؤمن و خشم کافر می‌شود، و در قبر زیبایی و عطر او می‌باشد، باعث رهایی او بوده و نکیر و منکر از او خجالت می‌کشند.

۴- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: حنا بوی بد را از انسان دور کرده، آبرو را زیاد نموده، دهان را خوشبو ساخته و فرزند را نیکو می‌گرداند. و نیز فرمودند: کسی که نوره بکشد و بعد از آن سرتاپایش را حنا بمالد، فقر از او دور می‌شود.

۵- ... امام کاظم علیه السلام فرمودند: خضاب با رنگ سیاه زینت زنان و خوارکننده دشمن است.

۶- ... امام کاظم علیه السلام نقل می‌نمایند که رسول خدا ﷺ فرمودند: کسی که نوره بکشد و با حنا بدن را خضاب کند، خداوند تا نوبت بعدی که این عمل را انجام بدهد، او را از سه چیز ایمن می‌کند: جذام، پستی و خوره.

ثواب المقتنور

١- أبى رحمه الله قال حدثنى عبد الله بن جعفر عن محمد بن عيسى عن القاسم بن يحيى عن جده الحسن بن راشد عن أبى بصير عن أبى عبد الله عليه السلام قال قال أمير المؤمنين عليه السلام النورة نشرة و ظهور للجسد.

ثواب تسريح الرأس

١- حدثنى محمد بن الحسن رضى الله عنه قال حدثنى محمد بن الحسن الصفار عن أحمد بن محمد عن نصر بن إسحاق عن عنبسة بن سعيد رفع الحديث قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله تسريح الرأس يذهب بالوباء و يجلب الرزق و يزيد فى الجماع.

ثواب من سرح لحيته سبعين مرة

١- حدثنى الحسين بن أحمد عن أبىه عن محمد بن أحمد عن سهل بن زياد عن إبراهيم عن عبد الرحمن بن الحجاج عن محمد بن عمر الهمداني عن الحسن بن عطية عن إسماعيل بن جابر عن أبى عبد الله عليه السلام قال من سرح لحيته سبعين مرة و عدها مرة مرة لم يقربه الشيطان أربعين صباحا.

ثواب المكتحل

١- أبى رحمه الله قال حدثنى سعد بن عبد الله عن يعقوب بن يزيد عن الحسن بن على بن فضال عن على بن عقبة عن يونس بن يعقوب عن بعض أصحابنا عن أبى عبد الله عليه السلام قال الاثمد يجلوا البصر و يقطع الدمعة و ينبت الشعر.

٢- حدثنى أحمد بن على عن أبىه عن على بن معبد عن عبد الله بن مقاتل عن أبى الحسن الرضا عليه السلام قال من كان يؤمن بالله و اليوم الآخر فليكتحل.

٣- حدثنى أحمد بن محمد رضى الله عنه عن أبىه عن محمد بن أحمد عن موسى بن جعفر عن موسى بن عمر عن حمزة بن بزيع عن إسحاق بن عمار عن

ثواب نوره کشیدن

۱- ... امام صادق علیه السلام روایت نمودند که امیرالمؤمنین علیه السلام فرمودند: نوره، تعویذ است و بدن را پاک می کند.

ثواب شانه کردن سر

۱- ... رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: شانه کردن سر «وبا» را می برد، روزی می آورد و جماع را زیاد می کند.

ثواب هفتاد بار شانه کردن موی صورت

۱- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که هفتاد بار موی صورتش را شانه کند و بداند که چندبار این کار را انجام داده است، تا چهل روز شیطان به او نزدیک نمی شود.

ثواب سرمه کشیدن

۱- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: سرمه چشم را زیبا، اشک را قطع و مو را می رویاند.

۲- ... امام رضا علیه السلام فرمودند: کسی که به خدا و روز قیامت ایمان دارد، باید سرمه بکشد.

۳- ... امام صادق علیه السلام فرمودند: سرمه کشیدن هنگام خواب از آب ریزش چشم جلوگیری می کند.

أبي عبدالله عليه السلام قال الكحل عند النوم أمان من الماء.

٤- حدثني الحسين بن أحمد عن أبيه عن محمد بن أحمد عن سهل بن زياد عن ابن سنان عن حماد بن عثمان عن أبي عبدالله عليه السلام قال الكحل ينبت الشعر ويجفف الدمعة ويعذب الريق ويجلو البصر.

ثواب استئصال الشعر

١- حدثني محمد بن الحسن رضي الله عنه قال حدثني محمد بن الحسن الصفار عن أحمد بن محمد عن الحسين بن سعيد عن ابن أبي عمير عن محمد بن أبي حمزة عن إسحاق قال قال لي أبو عبدالله عليه السلام استأصل شعرك تقل دوابه ودرنه ووسخه وتغلف رقتك ويجلو بصرك.

ثواب تقليم الأظفار والأخذ من الشارب

١- أبي رحمه الله قال حدثني علي بن إبراهيم عن أبيه عن الحسين بن يزيد عن السكوني عن أبي عبدالله عليه السلام عن آبائه عليهم السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله من قلم أظفاره يوم الجمعة أخرج الله عز وجل من أنامله الداء وأدخل فيها الدواء.

٢- وبهذا الإسناد قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله من قلم أظفاره يوم السبت أو يوم الخميس وأخذ من شاربه عوفى من وجع الأضراس ووجع العين.

٣- حدثني محمد بن علي ماجيلويه رضي الله عنه قال حدثني محمد بن يحيى العطار عن محمد بن أحمد عن أبي عبدالله الرازي عن محمد بن عبدالله عن إبراهيم بن عقبة عن زكريا عن أبيه عن يحيى قال قال أبو عبدالله عليه السلام من قص أظفيره يوم الخميس وترك واحدة ليوم الجمعة نفى الله عز وجل عنه الفقر.

٤- أبي رحمه الله قال حدثني سعد بن عبدالله عن محمد بن عيسى عن القاسم بن يحيى عن جده الحسن بن راشد عن أبي بصير عن أبي عبدالله عليه السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله تقليم الأظفار يمنع الداء الأعظم ويزيد في الرزق.